

**ВІКОВІ ОСОБЛИВОСТІ ДЕПРЕСИВНИХ ПРОЯВІВ ТА ТРИВОГИ У
ПАЦІЄНТІВ З ПОРУШЕННЯМИ ХАРЧОВОЇ ПОВЕДІНКИ ПРИ
ТРИВОЖНО-ДЕПРЕСИВНИХ РОЗЛАДАХ**

Огоренко Вікторія Вікторівна,

Зав. каф., д.мед.н., професор

Кокашинський Віктор Олександрович

Асистент

Кафедра психіатрії, наркології і медичної психології

Дніпровський державний медичний університет

м. Дніпро, Україна

Анотація Вивчення розладів харчової поведінки враховує важливий аспект – вік. Прояви розладів харчової поведінки можуть виявлятися не лише серед підлітків та пацієнтів молодого віку, але й серед людей середнього віку, особливо при наявності тривожно-депресивних розладів. Метою дослідження було вивчення вікових особливостей депресивних проявів та тривоги у пацієнтів з РХП при тривожно-депресивних розладах. В результаті встановлено встановлено відсутність статистично значущої різниці за показниками рівня депресії та тривоги між групами пацієнтів молодого та середнього віку. При аналізі рівня депресії встановлено, що тяжка депресія переважала в обох вікових групах. Більшість пацієнтів обох груп мали високий рівень особистісної та ситуативної тривоги.

Ключові слова: тривога, депресія, тривожно-депресивні розлади, харчова поведінка, розлади харчової поведінки

Вступ

Вивчення розладів харчової поведінки (РХП) враховує важливий аспект - вік. Обмежуючи себе дорослими у наших дослідженнях, ми зосереджуємося на особах, які хворіють тривалий період і, ймовірно, представляють лише обмежений вибір тих, кому коли-небудь встановлено

діагноз РХП. Зазвичай РХП розпочинається в підлітковому віці – ключовому періоді психосоціального та мозкового розвитку [1]. Проте, симптоми РХП можуть виявлятися як у пацієнтів молодшого, так і середнього віку, особливо при коморбідних тривожно-депресивних розладах.

Мета дослідження

Метою дослідження було вивчення вікових особливостей депресивних проявів та тривоги у пацієнтів з РХП при тривожно-депресивних розладах.

Результати дослідження

Для оцінки вікових особливостей, пацієнти всієї вибірки були розподілені за віком на групу молодого та середнього віку. Група молодого віку складалася з 85 осіб, середнього – з 62. Отримані данні після первинного огляду пацієнтів за статтю представлені в таблиці 1.

Таблиця 1

Показники депресії та тривоги серед пацієнтів

Показник	Молодий вік n=85	Середній вік n=62	p
РНQ, Ме [Q1;Q3]	18,0 [14,0; 22,0]	16,0 [13,0; 22,0]	0,26
Ситуаційна тривога, Ме [Q1;Q3]	63,0 [53,0; 68,0]	60,5 [52,0; 70,0]	0,84
Особистісна тривога, М (SD)	59,4 (10,1)	57,5 (12,1)	0,30

Результати дослідження свідчать, що між групами пацієнтів молодого та середнього віку не було виявлено статистично значущих відмінностей за показниками рівня депресії та тривоги.

Показник рівня депресії, за опитувальником РНQ-9, вказував на наявність помірно-тяжкої депресії в обох групах [2]. Рівень ситуаційної та особистісної тривоги за опитувальником Спілбергера-Ханіна був високим у обох вікових групах.

При аналізі рівня депресії серед пацієнтів виявлено, що тяжка депресія переважала в обох вікових групах – 47,1% серед молодих і 35,5% серед представників середнього віку. Помірно-тяжка депресія виявлена у 22,4% молодих пацієнтів і 29,0% пацієнтів середнього віку. Помірна депресія спостерігалася в 20,0% молодих пацієнтів і 21,0% пацієнтів середнього віку.

Легка депресія виявлена серед 10,6% і 14,5% відповідно (Рис. 1).

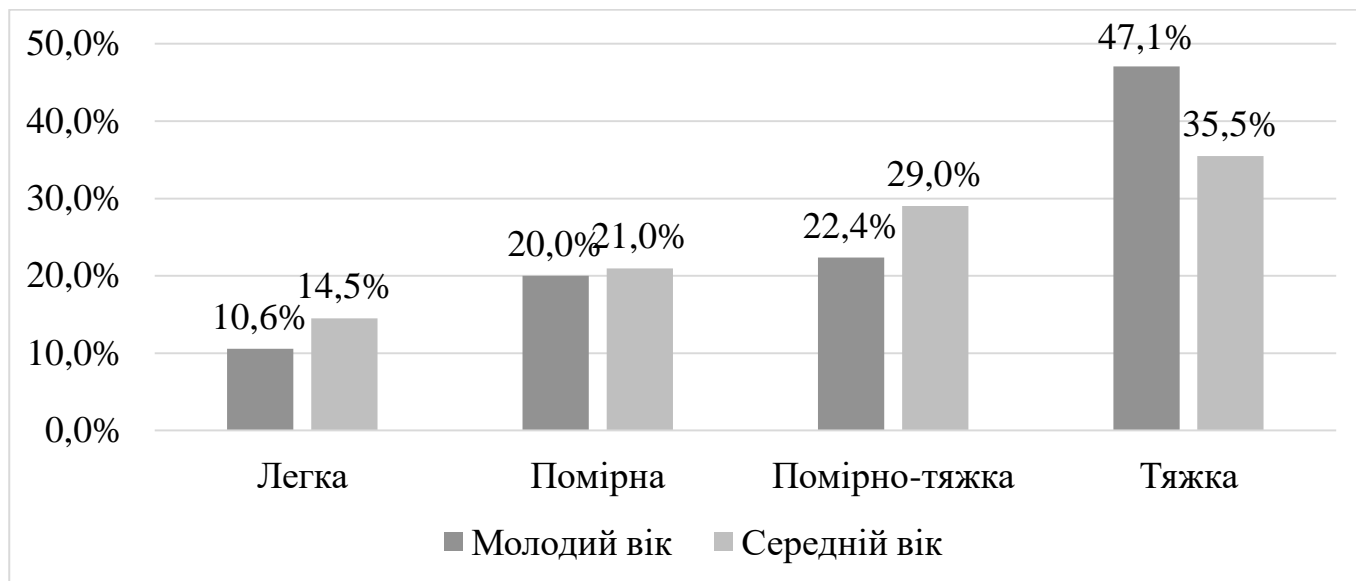

Рис. 1 Розподіл тяжкості депресії за віком

Більшість пацієнтів обох груп мали високий рівень особистісної тривоги – 90,6% молодих і 82,3% середнього віку. Помірний рівень тривоги спостерігався в 9,4% і 16,1% відповідно. Тільки 1,6% представників середнього віку мали низький рівень особистісної тривоги. Щодо ситуаційної тривоги, високий рівень був характерний для 92,9% молодих і 90,3% середнього віку. Помірний рівень тривоги визначався в 7,1% і 8,1% відповідно. Низький рівень тривоги виявився лише у 1,6% представників середнього віку. (Рис. 2).

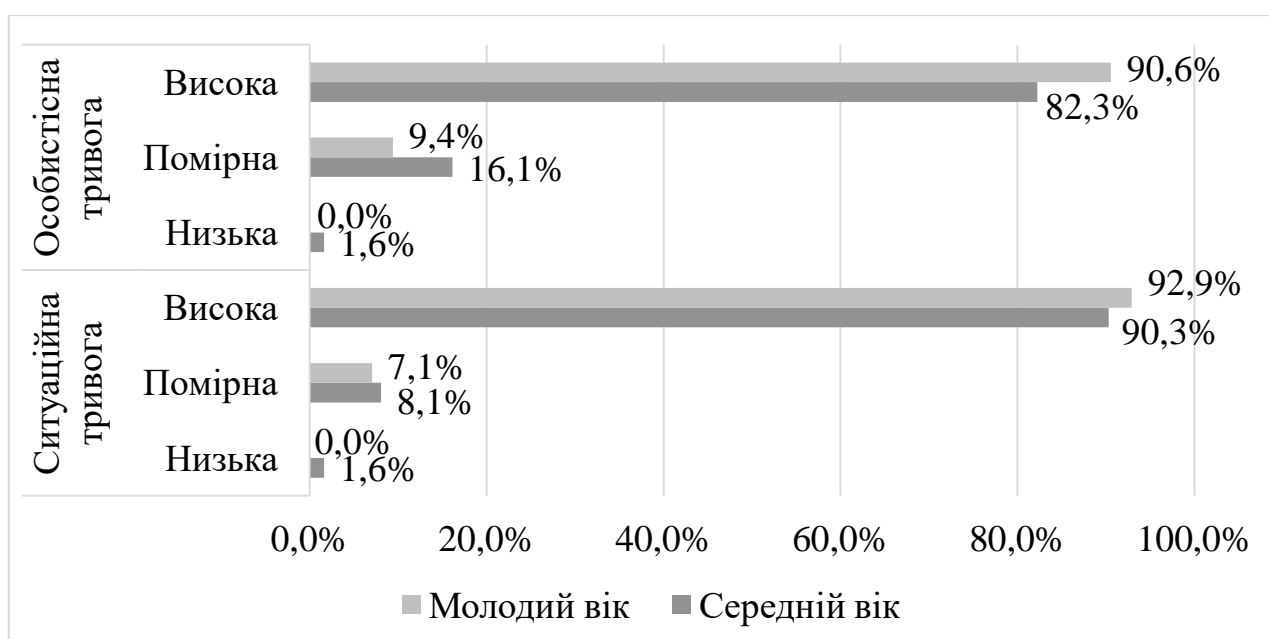

Рис. 2 Розподіл рівня тривоги за віком

Висновки

1. Встановлено відсутність статистично значущої різниці за показниками рівня депресії та тривоги між групами пацієнтів молодого та середнього віку.
2. При аналізі рівня депресії встановлено, що тяжка депресія переважала в обох вікових групах.
3. Більшість пацієнтів обох груп мали високий рівень особистісної та ситуативної тривоги.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Timko CA, DeFilipp L, Dakanalis A. Sex Differences in Adolescent Anorexia and Bulimia Nervosa: Beyond the Signs and Symptoms. *Curr Psychiatry Rep.* 2019 Jan 12;21(1):1. doi: 10.1007/s11920-019-0988-1. PMID: 30637488; PMCID: PMC6559358.
2. Costantini L, Pasquarella C, Odone A, Colucci ME, Costanza A, Serafini G, Aguglia A, Belvederi Murri M, Brakoulias V, Amore M, Ghaemi SN, Amerio A. Screening for depression in primary care with Patient Health Questionnaire-9 (PHQ-9): A systematic review. *J Affect Disord.* 2021 Jan 15;279:473-483. doi: 10.1016/j.jad.2020.09.131. Epub 2020 Oct 6. PMID: 33126078.